

Skog temakveld “Skog og skogeier i fremtiden”

-torsdag 21.september 2023. kl.18:00 – 21:00 Vestvågøy kommune

PLANTING OG NATURLIGFORYNGELSE

Vladimir Matic

Skogforvalter i Lofoten og Vesterålen

www.arktiskgran.no

Planting, er det viktigste tiltaket som gjøres etter hogst. Planting eller naturlig foryngelse etter hogst er grunnlaget for et bærekraftig og klimavennlig skogbruk, og er nedfelt i skogloven:

Som skogeier har du foryngelsesplikt etter hogst. Det betyr at du plikter å sørge for at det kommer opp ny skog der du hoger.

Noen ganger, etter hogst av Sitka eller Lutzii naturligforyngelse er nok, så en skogeier bør vurdere bare tynning.

Eller planting om nødvendig etter hogst av norsk gran.

Å plante gir sikkerhet for rask og god etablering, kortere omløpstid og jevn plantetetthet. Dagens planter er av høy kvalitet. Og bidrar til at skogproduksjonen øker.

Alstahaug planteskole kan levere god plantemateriel og vi på Skogforvaltning kan hjelpe med valg av riktig treslag og bestillingen.

Plantetall pr daa :Produksjon og inntektsnivå øker betydelig fra lav til høy bonitet. Plantetallet bør derfor differensieres i forhold til bonitet. Tabellene viser anbefalt plantetall inkludert 10 % avgang. Tallene kan varieres opp eller ned med 20 % for å tilpasses driftsforholdene og andre lokale forutsetninger.

GRAN bonitetene	G23	G20	G17	G14	G11	G8
Anbefalt plantetall	275	240	220	180	140	90
FURU bonitetene	F23	F20	F17	F14	F11	F8
Anbefalt plantetall	350	310	260	215	170	120

HENGEBJØRK bonitetene	B23	B20	B17
Anbefalt plantetall	330	280	240

Plantene skal holde krav til størrelse, være friske og uten skader. Dersom det er tegn til at plantene ikke er friske, må de ikke settes ut, men leveres tilbake til produsenten.

Stubber gir ly for unge granplanter

* Valg av planteplass er veldig viktig for å gi planten ryggdekning, støtte og beskyttelse i de første vekstårene. Plant alltid en plante inntil stubber og sett den så nær som mulig. Plant også nær steiner og avkapp, som ligger igjen etter hogsten. Ytterkanter av kvisthaugen gir også god beskyttelse til en ny plante.

I skrånende terreng bør plantene settes nedenfor stubben eller steinen. Det er viktig å huske at hogstavfall i hellende terreng vil skli nedover ettersom det brytes ned, og hele planten kan begravnes.

Også er det viktig å kontrollere plantefeltet de første årene etter planting og supplere ved behov.

Husk dette når du planter selv:

- * Ikke legg planten i direkte sollys eller vindutsatt mens den ligger og venter på å komme i jorda. Det gjelder også ute i skogen. Da kan den tørke fort opp.
- * Pass på at plantepluggen/jordklumpen er våt hele tiden. Den skal være så våt at det renner vann om du klemmer på den.
- * Normal avstand er 2 til 2,5 meter, men du må se an terrenget.
- * Hele plantepluggen må dekkes med jord. Sørg for dypt nok hull. Røttene går nedover i jordklumpen for så å snu og vokse oppover igjen. Derfor må jorda dekke minst 3 til 5 cm over pluggen når den er plantet.
- * Ikke pakk jorda hardt sammen rundt planten, men bare dekke over. Da får røttene lettere kontakt med jorda rundt.
- * For å teste om planten sitter riktig og godt, tar du bøyetesten. Press toppen til bakken og når den spretter opp igjen, skal den fortsatt stå loddrett.
- * Bruk langermet genser/jakke og hansker når du planter siden plantene er behandlet mot snutebiller.

Ved siden av tørke, er gransnutebillen kanskje den verste skadegjøreren vi har på små granplanter etter utplantning.

Om våren, og tidlig på sommeren, svermer de voksne gransnutebillene til nyplantede hogstflater. Og det er grantrærne selv som tiltrekker sitt avkoms nemesis. Granstubben som står igjen etter ny kappede trær avgir nemlig spesielle duftstoffer som trekker de svermende gransnutebillene til seg. Hvis hogstfeltet er tilplantet, gnager gransnutebillen barken på små granplanter og forårsaker stor skade og død.

Plantetidspunkt kan også påvirke skadebildet.

Gransnutebillen er nemlig ikke like aktiv på ettersommeren og høsten det første året. **Planting tidlig på høsten på ferske hogstflater kan derfor gi plantene tid til å etablere seg og på den måten være bedre rustet mot angrep fra gransnutebillene neste sesong.**

Sammen med andre tiltak, slik som for eksempel markberedning og kraftige planter, kan planting tidlig på høsten bidra til å redusere skaden fra gransnutebilleangrep.

En tilleggseffekt av å plante i august/september var at granplantene ble større, tykkere og høyere. Det gjør dem mer motstandsdyktige mot snutebillegnag.

Markberedning – stygt, men effektivt

Markberedning ser kanskje stygt ut, men det kan være best for en ny skog og skogeier!

Det er beste hjelpetiltaket du kan gjøre når du skal plante.

Plantes det slik, vil planten få raskere rotutvikling.

Planten vokser bedre, og kommer raskere opp i en høyde som gjør at den kan overvokse annen vegetasjon.

Markberedning gir økt jordtemperatur, og beholdes fugtigheten bedre i bakken, hvor planten settes.

Flere plantene overlever frost eller tørke.

Det reduserer også i stor grad risikoen for snutebillen.

Vi anbefaler alt fra Skogkurs!

PLANTING – SKOGKURS

<https://skogkurs.no/kunnskapsskogen/skogskjotsel/planting/>

Dette er lenke til et nettsted som gir deg en meget god forståelse i hva som kreves og anbefales.

Juletreproduksjon

<https://skogkurs.no/kunnskapsskogen/juletreproduksjon/>

Naturlig foryngelse

<https://skogkurs.no/kunnskapsskogen/skogskjotsel/naturlig-foryngelse/>

Markberedning

<https://skogkurs.no/kunnskapsskogen/skogskjotsel/markberedning/>

<https://skogkurs.no/>